

[177/A29]
E+G

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 4

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Sc. EXAMINATION (SEMESTER-I)
GENERAL CHEMISTRY (US01CCHE01)

DATE : 16/11/19, Saturday

TIME : 2:00pm to 4:00 pm

Total marks: 70

Q-1 Choose the most appropriate option for the following [10]

- 1 The process for identifying the components of material and the impurities present in it is called _____ analysis.
(a) Quantitative (b) Qualitative (c) Both a and b (d) None of these
- 2 A continuous calibration is required for which of the following method?
(a) instrumental (b) chemical
(c) titration (d) gravimetry
- 3 Which of the following is weakest acid?
(a) $\text{HCOOH} (K_a = 1.8 \times 10^{-4})$ (b) $\text{C}_6\text{H}_5\text{OH} (K_a = 2.1 \times 10^{-10})$
(c) $\text{C}_6\text{H}_5\text{COOH} (K_a = 1.8 \times 10^{-5})$ (d) $\text{HCN} (K_a = 7.2 \times 10^{-10})$
- 4 The pH of an aqueous solution is 4. Its $[\text{OH}^-]$ is _____.
(a) 10^{-10} (b) 10^{-4}M (c) 10^{10} (d) 10^4
- 5 Which reagents are used in estimation of halogens in Carius method?
(a) HNO_3 & H_2SO_4 (b) HNO_3 & AgNO_3
(c) HNO_3 & HCl (d) All of these
- 6 The number isomers of C_6H_{14} are _____.
(a) 4 (b) 1 (c) 2 (d) 5
- 7 Diastereomers are _____ of each others.
(a) Not mirror image (b) mirror image
(c) identical (d) none of these
- 8 Which of the following chelating agent is used for the removal of harmful radioactive metals from human body?
(a) Glycinato (b) en (c) edta (d) dmg
- 9 Complex containing two or more different kind of ligand are called _____.
(a) poly nuclear complex (b) mix ligand complex
(c) chelate (d) ionic complex
- 10 Complex containing two or more central metal ions are called _____.
(a) poly nuclear complex (b) mix ligand complex
(c) chelate (d) ionic complex

Q-2 Answer the following in very short (Any Ten) [20]

- 1 Write advantages of chemical methods.
- 2 Define: Accuracy and Precision.
- 3 Write disadvantages of instrumental methods.
- 4 Calculate solubility of AgCl in water, if $K_{sp} = 2.8 \times 10^{-10}$.
- 5 Calculate pH of saturated solution of CO_2 having $[\text{H}_3\text{O}^+] = 1.3 \times 10^{-4}\text{M}$.
- 6 Define : Sparingly soluble salt, Selective precipitation
- 7 Give the structural formula of :
(i) 4-ethyl-3,4-dimethyl heptane (ii) Neo hexane
- 8 The boiling point of n-butane, n-pentane and n-hexane are 0° , 36° and 69°C respectively. Explain.
- 9 Give classification of hydrocarbons.
- 10 "Every multidentate (Polydentate) ligand is not necessarily a chelating ligand." Explain.
- 11 Give IUPAC name for: (i) $[\text{Co}(\text{NH}_3)_6]\text{Cl}_3$ (ii) $[(\text{NH}_3)_5\text{Cr}-\text{OH}-\text{Cr}(\text{NH}_3)_5]\text{Cl}_5$
- 12 Define: Bridging ligand, Ambidentate ligand.

[P.T.O.]

(1)

Q-3 Discuss stages of analysis and give complete classification of chemical analysis. [10]

OR

Q-3 Explain five different methods for minimization of systematic error. [10]

Q-4 Attempt the following

[A] Discuss Lowry-Bronsted and Lewis concept of acid and base. [05]

[B] Discuss in detail about self ionization of water. [05]

OR

Q-4 Attempt the following

[A] Discuss in detail the Arrhenius concept of Acid-Base and give its limitations. [05]

[B] Calculate the solubility of $PbSO_4$ in: [05]

(i) In pure water and (ii) in 0.1M $Pb(NO_3)_2$ solution.

(Given: K_{sp} of $PbSO_4 = 1.8 \times 10^{-8}$).

Q-5 Attempt the following

[A] Discuss the Kjeldahl's method and Duma's method for estimation of Nitrogen in organic compound. [05]

[B] Draw the E/Z structure, assign the priority of the group and specify each as E or Z. If not possible then give the reason. [05]

(i) 2-butenal (ii) 2-butenic acid (iii) 1-chloro-2-methyl-butene

(iv) 2-bromo-1-chloro propene (v) 1-bromo -1,2-dichloro ethene

OR

Q-5 Attempt the following

[A] The following names are objectionable. Draw their structure and suggest correct IUPAC name. [05]

(i) 2-propyl-1-propene (ii) 1,1,3-trimethyl hexane

(iii) 1,1-dimethyl-2-butene (iv) 2-isopropyl-1-propene

(v) 2,4,5-trimethylhexane

[B] Combustion of 6.51 mg of compound gave 20.47 mg CO_2 and 8.36 mg H_2O . [05]

The mol wt. is 84 gm/mole. Calculate % of composition, empirical formula and molecular formula. (Atomic Weight of C=12, H=1, O=16).

Q-6 Attempt the following

[A] Give name for the given abbreviation of polydentate ligand and draw its structure. [05]

(i) $(OX)^{-2}$ (ii) dien (iii) $EDTA^{-4}$ (iv) dmg- (v) nta^{-3}

[B] Describe the geometry of complexes having co-coordinating number 2 to 6 giving suitable example. [05]

OR

Q-6 Attempt the following

[A] Give classification of chelates. [05]

[B] Give classification of ligands on the basis of number of donor atoms. [05]

(2)

SEAL NO.

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Sc. EXAMINATION (SEMESTER-I)
GENERAL CHEMISTRY (US01CCHE01)177/A29
E+G

DATE : 16/11/19, Saturday

TIME : 2:00pm to 4:00 pm

Total marks: 70

Q-1 Multiple Choice Questions. Write The Correct Option in Your Answer Sheet. 10

- ૧ સયોજનનો ના ઘટકોને ઓળખવા માટેની પ્રક્રિયા અને તેનામાં હાજર અશુદ્ધિને _____ વિશ્લેષણ કહેવામાં આવે છે.
(અ)ભારાત્મક (બ) ગુણાત્મક (ક) અ અને બ બન્ને (ડ) એક પણ નહીં
- ૨ નીચે આપેલામાંથી કઈ પદ્ધતિ માટે સતત અંકન આવશ્યક છે?
(અ) ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટલ (બ) રાસાયણિક (ક) ટાઈટ્રેશન (ડ) ગ્રેવીમેટ્રી
- ૩ નીચેનામાંથી કયો નિર્બળ એસિડ છે?
(a) HCOOH ($K_a = 1.8 \times 10^{-4}$) (b) $\text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$ ($K_a = 2.1 \times 10^{-10}$)
(c) $\text{C}_6\text{H}_5\text{COOH}$ ($K_a = 1.8 \times 10^{-5}$) (d) HCN ($K_a = 7.2 \times 10^{-10}$)
- ૪ જલીય દ્રાવણની pH 4 છે, તો તેના $[\text{OH}^-]$ ની સાંદ્રતા _____ છે.
(a) 10^{-10} (b) 10^{-4}M (c) 10^{10} (d) 10^4
- ૫ કેરિયસ પદ્ધતિમાં હેલોજનના પરિમાપન માં કયા પ્રિક્રિયક નો ઉપયોગ થાય છે?
(a) HNO_3 & H_2SO_4 (b) HNO_3 & AgNO_3
(c) HNO_3 & HCl (d) All of these
- ૬ C_6H_{14} ના સમઘટકો ની સંખ્યા _____ છે.
(a) 4 (b) 1 (c) 2 (d) 5
- ૭ ડાયારિટરોમર્સ એક બીજાના _____ છે.
(અ) આરસી પ્રતીબિબ (બ) આરસી પ્રતીબિબ
(ક) સમાન (ડ) એક પણ નહીં
- ૮ માનવ શરીરમાંથી હાનિકારક કિરણોત્સર્ગી ધાતુઓને દૂર કરવા માટે નીચે આપેલામાંથી કોઈ કીલેટિંગ એજન્ટનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે?
(a) Glycinato (b) en (c) edta (d) dmg
- ૯ સંકીર્ણ માં બે કે તેથી વધુ ભિન્ન પ્રકારની લિગેન્ડ હોય છે જેને _____ કહેવાય છે.
(અ) બહુ કેન્દ્રીય લિગેન્ડ (બ) મિશ્ર સંકીર્ણ લિગેન્ડ (ક) કીલેટ (ડ) આયોનિક સંકીર્ણ
- ૧૦ સંકીર્ણ માં બે કે તેથી વધુ કેન્દ્રીય ધાતુ આયનો હોય છે જેને _____ કહેવાય છે.
(અ) બહુ કેન્દ્રીય લિગેન્ડ (બ) મિશ્ર સંકીર્ણ લિગેન્ડ (ક) કીલેટ (ડ) આયોનિક સંકીર્ણ

20

Q-2 નીચેના પદ્ધતિ ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ દસ)

- ૧ રાસાયણિક પદ્ધતિઓના ફાયદા લખો.
- ૨ વ્યાખ્યા આપો: ચોકસાઈ અને પરીસુદ્ધિ.
- ૩ ઉપકરણીય પદ્ધતિઓના ગેરફાયદા લખો.
- ૪ પાણીમાં AgCl ની દ્રાવ્યતા ગણતરી કરો, જો $K_{SP} = 2.8 \times 10^{-10}$.
- ૫ $[\text{H}_3\text{O}^+] = 1.3 \times 10^{-4} \text{ M}$. હોય તો CO_2 ના સંતૃપ્ત દ્રાવણ ના pH ની ગણતરી કરો
- ૬ વ્યાખ્યા આપો અલ્પ દ્રાવ્ય ક્ષાર અને પસંદગીપૂર્વક નું અવલેપન
- ૭ બંધારણીય સૂત્ર આપો:
(i) 4-ethyl-3,4-dimethyl heptane (ii) Neo hexane
- ૮ "n બ્યુટેન, n પેન્ટેન અને n અનુક્રમે બિંદુઓ ઉત્કવન હેક્સાનના 0° , 36° અને 69°C છે. સમજાવો."
- ૯ હાઈડ્રોકાર્બન નું વર્ગીકરણ આપો.
- ૧૦ સમજાવો "બધા બહુકેન્દ્રીય લિગેન્ડ એ કીલેટિંગ લિગેન્ડ નથી."
- ૧૧ IUPAC નામ કરણ કરો (i) $[\text{Co}(\text{NH}_3)_6]\text{Cl}_3$ (ii) $[(\text{NH}_3)_5\text{Cr}-\text{OH}-\text{Cr}(\text{NH}_3)_5]\text{Cl}_5$
- ૧૨ વ્યાખ્યા આપો : (અ) એમ્બેડેન્ટ લિગેન્ડ (બી) બ્રિજિંગ લિગેન્ડ

3

[P.T.O.]

- Q-3** નીચેના પદ્ધતિ જવાબ આપો.
વિશ્લેષણના તબક્કા પર ચર્ચા કરો અને રાસાયણિક પૃથક્કરણનું સંપૂર્ણ વર્ગીકરણ આપો. 10
- અથવા
- Q-3** વ્યવસ્થિત ભૂલ (systematic error)ને ઘટાડવા માટે પાંચ જુદી જુદી પદ્ધતિઓ સમજાવો. 10
- Q-4** નીચેના પદ્ધતિ જવાબ આપો.
A લોરી-બ્રોન્સ્ટેડ અને લેવિસની એસિડ અને બેઈઝની કલ્પના પર ચર્ચા કરો 05
B પાણીના સ્વ આયનીકરણ વિશે વિગતવાર ચર્ચા કરો. 05
- અથવા
- Q-4** નીચેના પદ્ધતિ જવાબ આપો.
A આલેનિયસ ની એસીડ-બેઈઝની કલ્પના વિગતવાર ચર્ચા કરો અને તેની મર્યાદાઓ આપો. 05
B $PbSO_4$ ની દ્રાવ્યતા ની ગણતરી કરો: 05
(i) In pure water and (ii) in 0.1M $Pb(NO_3)_2$ solution. (Given: K_{sp} of $PbSO_4 = 1.8 \times 10^{-8}$).
- Q-5** નીચેના પદ્ધતિ જવાબ આપો.
A કાર્બોનિક સંયોજનમાં નાઈટ્રોજનના પરિમાપન માટે જેલ્ડહાલની પદ્ધતિ અને ડુમાની પદ્ધતિ વિશે ચર્ચા કરો. 05
B E/Z બંધારણ દોરો, સમૂહ ની પ્રાધાન્યતાને આધારે દરેકને E અથવા Z તરીકે સ્પષ્ટ કરો જો શક્ય ન હોય તો તે કારણ આપો 05
(i) 2-butenal (ii) 2-butenic acid (iii) 1-chloro-2-methyl-butene
(iv) 2-bromo-1-chloro propene (v) 1-bromo -1,2-dichloro ethene
- અથવા
- Q-5** નીચેના પદ્ધતિ જવાબ આપો.
A નીચે આપેલા નામ વાંધાજનક છે. તેમની બંધારણ દોરો અને યોગ્ય IUPAC નામ સૂચવો 05
(i) 2-propyl-1-propene (ii) 1,1,3-trimethyl hexane
(iii) 1,1-dimethyl-2-butene (iv) 2-isopropyl-1-propene
(v) 2,4,5-trimethylhexane
B મિથ્રાણના 6.51 મિલિગ્રામનું દહન કરવાથી 20.47 mg CO_2 અને 8.36 mg H_2O મળે છે. જેનો અણુભાર 84 gm/mole છે તો 05
તે સંયોજનના સંઘટકો, પ્રમાણ સૂચક સૂત્ર અને અણુસૂત્ર શોધો. (Atomic Weight of C=12, H=1, O=16).
- Q-6** નીચેના પદ્ધતિ જવાબ આપો.
A નીચે આપેલા બહુ દંતીય લિગેન્ડના સંક્ષેપ નામ આપો અને તેનું બંધારણ દોરો. 05
(i) (OX)-2 (ii) dien (iii) EDTA-4 (iv) dmg- (v) nta-3
B અનુરૂપ ઉદાહરણ આપીને સવર્ગીક 2 થી 6 ધરાવતા સંકીર્ણ ની ભૂમિતિનું વર્ણન કરો. 05
- અથવા
- Q-6** નીચેના પદ્ધતિ જવાબ આપો.
A ક્રીલેટ્સનું વર્ગીકરણ આપો. 05
B દાતા અણુઓની સંખ્યાના આધારે લિગેન્ડ નું વર્ગીકરણ આપો. 05

- X -
(4)